

VTV Lusthof, 65 jaar tuinplezier aan de rand van Schiebroek

Verscholen in het Schiebroekse Park, binnen de veilige contouren van Rotterdam The Hague Airport, ligt naast manege De Hazelaar het complex van volkstuinvereniging Lusthof. Een oase van groen die zijn bestaan dankt aan de inzet van vele generaties volkstuinders en de voortvarendheid van Roelof Langerak, wethouder voor sport en recreatie aan het begin van de jaren zestig van de vorige eeuw. Hij was het, die over de groenplannen in Schiebroek zei: "Als we in Rotterdam op recreatiegebied ergens aan beginnen, moeten we het zo snel mogelijk afmaken, voordat er iets tussenkomt."

Sijmen Aleman Meer groen.

E: sijmen@aleman.nl
T: 06 2244 0556

Ondanks dat er in Rotterdam aan het begin van de wederopbouw veel oog was voor groen, bleek er eind jaren 50 een groot tekort te zijn aan groene recreatieve mogelijkheden. Waarschuwende stemmen riepen jarenlang: "Rotterdam zal niet zijn om in te wonen, als de kinderen niet kunnen spelen, als de opgroeiende jeugd geen plaats heeft om aan sport te doen en als ouderen niet kunnen rusten van het werk."

In november van 1959 komt hierin een kentering wanneer verscheidene volkstuincomplexen moeten verdwijnen voor stadsuitbreiding. Tegelijkertijd zien B&W echter wel degelijk de behoefte aan vervanging en het streven naar nieuwe complexen. En die komen er dus ook, o.a. in Schiebroek.

Tuinvereniging Lusthof

Sinds 3 februari 1955 is er nabij de Wilgenplas, onder de naam Volkstuinvereniging Lusthof, een behoorlijke club van hobbytuinders actief. Het ontstaan van deze

vereniging was te danken aan een initiatief van enkele bewoners uit de Aronskelkstraat in Schiebroek, die langs de Lindesingel een stukje grond van de gemeente huurden om er te kunnen tuinieren. Door de uitbreiding van Tuinstad Schiebroek moesten zij hun daar opgebouwde activiteiten na verloop van tijd beëindigen.

Opnieuw werd getracht een stuk grond te verkrijgen. Toen dat niet lukte, kregen zij van de afdeling Rentegevende Eigendommen van de gemeente het advies een volkstuinvereniging (VTV) op te richten. Daarvoor was het noodzakelijk een lijst van 300 namen te overhandigen aan de toen al bestaande Rotterdamse Bond van Volkstuinverenigingen (RBvV). Wat te doen? Besloten werd een advertentie te plaatsen, die tot verrassing het vereiste aantal aspirant leden bij elkaar bracht.

Daarmee was de basis voor VTV Lusthof gelegd. De eerste jaren werd er met 84 deelnemers getuind op ca. 1,5 ha. toegewezen grond langs de Ringdijk ter hoogte van

Kaarten van Schiebroek omstreeks 1962 en 1968

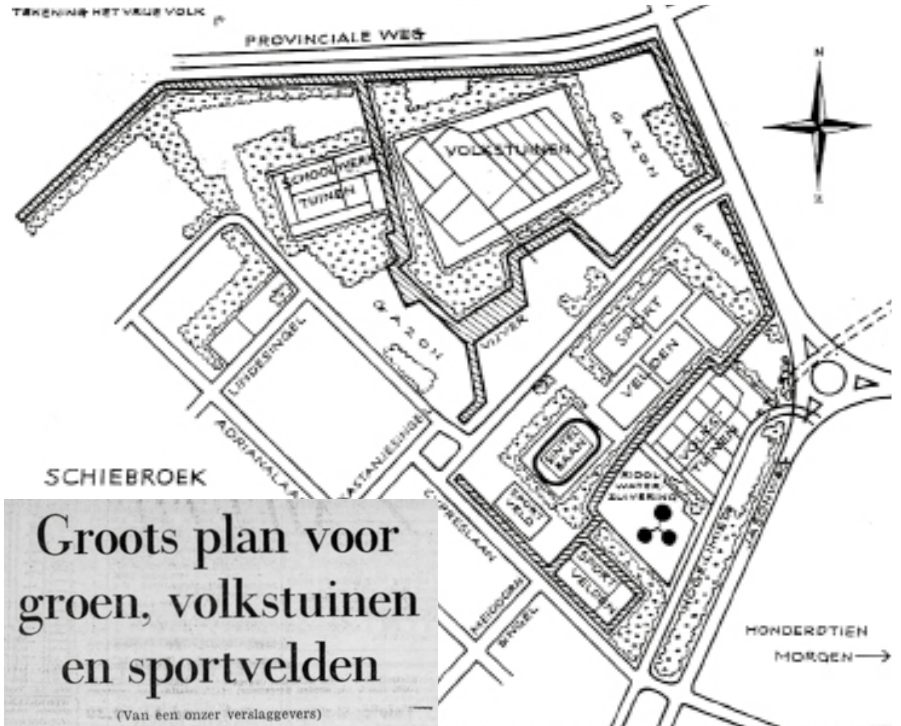

Portret Weth. Roelof Langerak, lid van de gemeenteraad en wethouder van Rotterdam van 1945 tot 1970. Voorzitter van de afd. Rotterdam PvdA. (Foto: Gemeente Archief Rotterdam)

de huidige afslag naar de Melanchtonweg. Helaas moesten de pioniers van deze vereniging in 1958 opnieuw “verkassen” in verband met woningbouw. Er werd hen nieuwe grond toegewezen achter de Wilgenplas in de nabijheid van het vliegveld. Het groeit uit tot een complex met 162 tuinen. Echter niet voor lang, want uitbreidingsplannen van het vliegveld maakten dat ook hier het tuinieren moest worden gestaakt. Een beslissing die samenviel met het te ontwikkelen recreatiegebied aan de Noordrand boven Schiebroek.

Een miljoenenplan voor groen.

In de zomer van 1960, om precies te zijn op donderdagmiddag 16 juni, legt de gemeenteraad onder Roelofs voorganger, wethouder Van der Vlerk (PvdA), een 8,5 miljoen-guldenplan op tafel voor recreatie. Voor Schiebroek betekent het plan de toevoeging van een bijzondere groengordel om het woongebied met een wijkpark aan de Lindensingel. Behalve

Groots plan voor groen, volkstuinten en sportvelden
(Van een onzer verslaggevers)
EEN GROOTS PLAN voor openbaar groen, sportvelden en volkstuinten is aan de Rotterdamse gemeenteraad voorgelegd. Burgemeester en wethouders van de Maasstad vragen in principe in te stemmen met een aantal werken, die 8½ miljoen gulden zullen vergen.
Vooral het Zuiderpark en Schiebroek zullen van de plannen profiteren.

Impressie van de recreatieve groeninfilling t.o.v. de Tuinstad Schiebroek gepubliceerd op 25 nov. 1960 door Het Vrije Volk. Bovenin het complex van VTV Lusthof.

boomgroepen en heesters komen hier speelplaatsen en weiden voor kinderen, waterpartijen met laag over het water gebouwde bruggen en aansluitend ook sportvelden, schooltuinen en volkstuinten.

‘avant la lettre’. Op de nieuwe locatie was men van die beperkingen gelukkig verlost.

De verhuizing

Voordat echter de eerste spade in de grond kon worden gezet, moesten de Lusthofleden tal van hindernissen nemen. Terwijl zij bijvoorbeeld bezig waren allerlei beplanting over te brengen, was een aanne-

Eindelijk vaste grond

Ook voor VTV Lusthof is hierin een groot terrein gereserveerd; de huidige locatie. Een kaal stuk land in de polder met als uitdaging om er dit keer een echte ‘lusthof’ van te maken. Voor de leden breekt een spannende tijd aan. Een tijd waarin met vele overheids- en particuliere instanties wordt vergaderd en overlegd om het terrein uiteindelijk “bouwklaar” in gebruik te kunnen nemen.

Bij gebrek aan een fatsoenlijk clubhuis vergaderden men in de eerste jaren buiten het complex en wel in het inmiddels verdwenen buurthuis De Brandaris aan de Adrianalaan op de hoek van de Meidoornsingel in Schiebroek

Het bestuur is best wel ingenomen met de nieuwe grond. Het is in elk geval een betere locatie dan bij het vliegveld. Daar waren hen destijds allerlei zaken verboden, zoals metalen afasteringen, het gebruik van fietsen, brommers en andere metalen voorwerpen, omdat dit storingen zou kunnen veroorzaken voor het vliegverkeer. Ons klinkt dat nu in de oren als 5G

Weth. R. Langerak reikt beker uit aan Volkstuinders (okt. 1961) (Foto: Gemeente Archief - R'dam)

mer eveneens actief op het terrein met de bouwvoorbereidingen van de huisjes, zoals het bekisten en storten van de fundaties. Het transport daarvoor ging dwars over de tuinen en zolang men nog niets exact wist over de indeling, werd er dan ook gewaarschuwd om nog voorzichtig te zijn met de beplanting.

Op 26 oktober 1962 heeft eindelijk de officiële overdracht plaats van 145 tuinen. In korte tijd was alles verhuurd, waarbij er zelfs al een wachtlijst werd aangelegd.

Van man naar man-vrouw

Het tuinieren op VTV Lusthof was die beginjaren hoofdzakelijk een mannenaangelegenheid. Van vrouwen op het complex was geen sprake en ook bij ledenvergaderingen (ALV's) waren uitsluitend mannen aanwezig. Op een zeker moment wordt gezegd dat... "enkele tuinleden zelfs hun echtgenoten hadden meegenomen." Niet dat dit van enige invloed was op hetgeen besproken en besloten moest worden. Maar, halverwege de jaren 60 neemt mevrouw van Dijk, echtgenote van een kersvers bestuurslid, het initiatief om er -bij het bestuur- over te klagen dat de vrouwen van leden op een ALV niets hebben te vertellen. Zij vindt die opvatting verkeerd, omdat vrouwen toch een zeer grote invloed hebben op het doen en laten van hun man. Graag zou zij zien dat vrouwen bij een ALV ook het woord mogen voeren. Zij acht het namelijk mogelijk, dat de zienswijze van een vrouw over bepaalde onderwerpen verhelderend kan werken. Vanaf dat moment krijgen vrouwen spreekrecht. Of het heeft gelegen aan de medezeggenschap van vrouwen is niet geheel duidelijk, maar het is wel zo dat in datzelfde jaar lang verwachte toiletgebouwtjes gereedgekomen zijn. Prachtige en praktische gebouwtjes verspreid over het terrein, die vanwege het openbare karakter van het tuincomplex ook bedoeld zijn voor bezoekers.

65 jaar verder...

We maken even een sprong in de tijd. Dit jaar viert VTV Lusthof het feit dat zij 65 jaar bestaat en hoewel dit een bijzonder jubileum is, kan dit door Corona niet echt worden gevierd. Zelfs voor het houden van haar Algemene Leden Vergadering is de op

het complex gebouwde kantine onvoldoende geschikt en wijkt men uit naar de Hillegondakerk. Hierdoor lijkt het, alsof door COVID-19 oude tijden herleven en men buiten het complex moet vergaderen.

Niets is echter minder waar. De VTV Lusthof van nu is een moderne eigentijdse tuinvereniging. Een mix van jong en oud met allemaal éénzelfde interesse: "het tuinieren" in de breedste zin van het woord. Het van oorsprong rijk met groenten en fruit bezaaide complex kende up's en down's en onderging vooral de laatste decennia een ware metamorfose. Oudere tuinbezitters namen afscheid en nieuwe ouderen, maar vooral ook jonge generaties ontdekten het plezier van een tuin buiten de stad. Bij deze nieuwe tuinleden ligt het accent niet alleen op de eigen geteelde, onbespoten groenten en fruitproducten, maar vaak ook op moderne fraai aangelegde siertuinen. De volkstuin werd herontdekt als een natuurlijke vluchtheuvel van rust en ontspanning in een hectische stressvolle maatschappij.

Er zijn juweeltjes van tuinen op het volkstuincomplex van VTV Lusthof te bewonderen

Ook de huisjes en voorzieningen zijn met hun tijd meegegaan en uitgebreid. Alle huisjes beschikken over stromend water en zijn aangesloten op het rioolstelsel. En, hoewel elektriciteit niet werd aangelegd voorzien veel tuinleden tegenwoordig via zonnepanelen, ten behoeve van licht, smartphones, tablets, laptops, radio's, TV's en tuingereedschap, in hun eigen energie-behoefte.

Educatie karakter

Het is goed om te zien dat veel jonge mensen en gezinnen met kinderen het tuinieren hebben ontdekt.

Het maken van Kerststukjes op een gezellige wintermiddag in het clubhuis van VTV Lusthof

Vooraf omdat het educatieve aspect daarin een belangrijke rol speelt. VTV Lusthof brengt zowel ouders als kinderen in aanraking met de natuur. Enerzijds via het tuinieren zelf, anderzijds bijvoorbeeld via het

Het bevoorraden van de loods waar tuinleden allerlei tuinproducten kunnen kopen.

op het complex aanwezige kweekkas-project, waar van alles te leren valt over wat groeit en bloeit tot en met het zelf composteren toe. Bovendien werd dankzij een gift van de gebiedscommissie bij het 60-jarig jubileum een zelfontworpen natuurspeeltuin aangelegd, waarvan druk gebruik wordt gemaakt. In het midden daarvan werd een door diezelfde gebiedscommissie geschonken Amberboom geplant.

Kijken of deelnemen

Wie aan de Noordrand van Rotterdam een kijkje wil nemen op dit door het contourenbeleid van Rotterdam The Hague Airport beschermde tuinencomplex, die is natuurlijk van harte welkom. VTV Lusthof is een openbaar park en tussen zonsopgang en zonsondergang vrij toegankelijk voor iedereen. Liefhebbers van bijzondere boomsoorten en mooi aangelegde tuinen vinden op VTV Lusthof vele juweeltjes om te bekijken. En, omdat het deel uitmaakt van het Schiebroekse Park hoort en ziet u allerlei vogels, vlinders en andere diersoorten. Bovendien is de kans groot dat u plotseling oog in oog staat met Schotse Hooglanders of een kudde schapen die het omliggende park begrazen.

Deelnemen kan ook. Maar u bent gewaarschuwd: De tuin is een verenigingstuin! Dus, laat u vooraf voorlichten over het lidmaatschap. Dit voorkomt teleurstelling en ergernis. Wie zich schikt, meewerkt en houdt aan statuten en reglement kan echter veel plezier beleven aan zo'n eigen tuin buiten de stad.

Kijk voor uitgebreide informatie op www.vtvlusthof.nl

Het ontwerpteam van de natuurspeeltuin die mede dankzij een gift van de Gebiedscommissie werd gerealiseerd.

Bronnen: Samengesteld aan de hand van Delfher oude krantenarchieven en oude uitgaven van het Verenigingsorgaan van VTV Lusthof.

Fotoverantwoording: Archief voor Beeld en Geluid van de Gemeente Rotterdam en het verenigingsarchief van VTV Lusthof.